



# Mladi Ambasadorji Medkulturnega Dialoga

Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga

Št. 6, leto 2012

## „JAZ V SREDNJEM POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU“



Biti drugačna. Ne vem, ali je to, že od samega začetka, bil moj namen ali sem si s časom drugačnost v življenju postavila kot cilj. Mogoče pa je drugačnost maslo „Čarovnice Usode“, katere zvarek in njen dodatek sem spila ob prihodu na svet. Takšnih vprašanj si prav gotovo nisem postavljala, ko sem zaključevala osnovno šolo. V tem obdobju je bilo veliko drugih bolj zahtevnih in bolj pomembnih vprašanj, ki so iskala odgovore. Nekatera od teh so bila: s čim naj se ukvarjam v prihodnosti, kaj želim postati, kaj bo moje delo v življenju? Razmišljala sem mesece in mesece, na koncu pa vendarle tvegala in se vpisala na srednjo elektrotehniško šolo. Vseskozi sem izstopala v svoji družbi, toda predvsem iz razloga, ker sem imela drugačno mnenje od ostalih, moji interesi pa se niso vedno pokrivali z interesi ostalih prijateljev. Seveda to ni vplivalo na odnose, ki sem jih imela s svojo okolico, toda ta ista okolica je bila presenečena nad mojo poklicno izbiro. Če sem iskrena, sem bila tudi jaz tista, ki je bila presenečena sama nad seboj.

Tehnika in moderna tehnologija morda res nista področji, ki bi zanimali ženski spol, toda mene sta navduševali. Nikoli me ni zanimala ekonomija, medicina ali gimnazija, čeprav sem izpolnjevala prav vse pogoje za vpis v šole omenjenih smeri. Odločitev za vpis na elektrotehniško šolo ni bila enostavna, saj se starši s tem niso strinjali, prijatelji pa so se mi smejali, verjetno niso verjeli, da mi bo uspelo. Prav vsi

okoli mene so mi govorili, da ženska nima kaj iskati v takšni šoli, saj je to moško področje, ki je prenevarno in pretežno za deklice. Sama nisem videla težav ali ovir v svoji izbiri, za mene je to bil predvsem velik izziv, ki bi me sicer lahko stal nekaj let življenja, če se ne bi prav odločila, toda vredno je bilo poizkusiti. Na srečo pa vendarle nisem bila edina, ki je mislila tako. Ko sem prišla v novi razred izbrane srednje šole, je poleg mene v razredu sedelo še eno dekle. Razmerje v razredu je seveda bilo v korist fantov, kar osemindvajset jih je sedelo v razredu. S tem dnevom smo vsi postali sošolci. Kako sem se počutila ta dan? Verjetno čisto nič drugače kot se počuti večina srednješolcev na prvi šolski dan. Na začetku sem vsa začudena gledala, ko je profesor razlagal o energiji, napetosti, toku, težko sem si namreč predstavljala vse tisto, o čemer predava profesor, saj energije, napetosti in toka ravno ne vidimo s prostim očesom. S časom se je ta dilema umaknila učenju novih kompleksnejših zadev. Vsak predmet zase je predstavljal svoj sklop, svoje polje, s katerega je bilo potrebno ubrati sadove vsak dan. Matematika in fizika sta bila predmeta, s katerima sem imela najmanj težav, saj sem bila nad njima navdušena že v osnovni šoli, tukaj pa se je ponujala priložnost razvejeti znanje teh dveh predmetov. K osnovnim so se pridruževali še strokovni predmeti: osnove elektrotehnike, elektronika, energetika, električne inštalacije. Vsak višji letnik je pa je pomenil tudi več strokovnih predmetov.

Smer mojega oddelka je bila energetika, zato smo se v izobraževalnem sistemu ukvarjali z močnostno elektrotehniko, visokimi napetostmi, transformatorji in motorji. Napisano morda res zveni čudno, toda področja, ki sem jih omenila, so izjemno zanimiva, predvsem pa pomembna za prihodnost tako mojega izobraževanja kot tudi nadaljnega razvoja. Praktični del pouka je bil bolj skromen, verjetno iz razloga, ker šola, ki sem jo obiskovala, ni imela pogojev, v katerih bi lahko praktični pouk bil obsežnejši in kvalitetnejši. Toda kljub temu sem bila zadovoljna z znanjem, ki sem ga pridobila v dveh letih izobraževanja na tej šoli. Tako kot vse mlade ljudi moje misli ni okupirala samo šola, v tem času je bilo tudi veliko zabav, uživanja, druženja, izven šolskih dejavnosti, drugih pomembnih aktivnosti in včasih tudi »špricanja«, seveda samo in izključno takrat, ko je šlo za »srednješolsko življenje in smrt«. Nato pa konec vsega. Nenadoma. Naenkrat. Moja družina se seli v Slovenijo. Za brata in mene je to pomenilo veliko spremembo. Odhod od prijateljev, srednje šole, domače okolice, klopi v parku, svoje sobe, hiše. Ravno v času, v katerem iščeš samega sebe, v času, v katerem se formiraš, v obdobju, v katerem misliš, da veš vse, toda drugi ne vedo tega in te ne razumejo. V tem obdobju sem se preselila v novo državo, v novo mesto, v nov kraj, v novo šolo med nove ljudi. Življenje se je sesulo kot hišica iz kart in ponovno sem morala graditi od začetka - nova okolica, novo stanovanje, novi jezik, nova družba, vse na novo. Ker sva z bratom v Bosni in Hercegovini hodila na srednjo elektrotehniško šolo, sva se odločila, da bova v Sloveniji šolanje nadaljevala v istem programu. Pri vpisu na šolo so naju lepo sprejeli. Ravnatelj, profesorji, svetovalna služba, tajnica in ostali zaposleni na šoli so bili zelo prijazni in strpni do naju. Že takoj na začetku so začele nastajati prve težave z jezikom. Velikokrat se mi je zgodilo, da sem poznala odgovor na vprašanje profesorja, nisem pa si upala dvigniti roke. Vedela sem, da se mi bodo smejali in nisem se želela počutiti še bolj neprijetno. S profesorji sem se pogovarjala po angleško ali nemško, ker mi je bilo lažje. Sošolci teh dveh jezikov niso obvladali tako dobro, da bi lahko stekel kvaliteten pogovor med nami, zatoorej se nisimo pogovarjali. Ker sem po karakterju ambiciozna oseba, sem se kljub vsem težavam učila, vsaj tisto, kar sem se lahko oziroma tisto, kar sem razumela in kmalu dokazala, da jezik ni tisti, ki me bo oviral pri doseganju mojega cilja. Znanje in želja po večjem znanju sta bila tisto, kar me je spodbujalo. Smer izobraževanja se je z energetike, ki sem jo obiskovala v Bosni in Hercegovini, v Sloveniji spremenila v elektrotehniko, in od samega začetka mi je bila všeč. V tem programu sem spoznala nekatere stvari, za katere prej sploh nisem vedela. Začela sem se zanimati za avtomatiko, elektroniko, digitalno tehniko, robotiko, regulacije ... Poleg tega smo imeli tudi predmete za energetiko. Čisto na vseh področjih sem poskušala pridobiti novo znanje. Novosti zame so bile risati in jedkati vezja, zaspajkati elemente, nalaganje programov in predvsem programiranje, tega namreč prej nisem počela. Spoznala sem krmilnike od Alfe, Easyja, Omrona, Muelerja, Siemens, programiranja v vsakem posebej. Praksa v novem okolju je bila neprimerno bolj kvalitetna pa tudi dosti več jo je bilo, toda teorija kljub

svoji suhoparnosti zato ni nič manj pomembna. Ne samo strokovni predmeti, tudi matematika, fizika in jeziki so bili zanimivi, saj je način predavanja in sam pristop oz. odnos do dijaka bil drugačen. Sproti sem se učila vsak predmet posebej, paralelno pa nadgrajevala odnose s sošolci. Po nekaj urah tečaja sem začela govorit slovensko, čeprav še vedno z napakami v izgovoru, sem pa vsaj uporabljala slovenske besede. Velik vpliv na mojo slovenščino so imeli profesorji. Profesorka slovenščine se je z menoj izjemno trudila in mi pomagala, razrednik je bil prava opora v tem obdobju, kadarkoli sem kaj potrebovala, mi je stal ob strani in tudi sošolci so se kmalu začeli truditi z menoj.

Za razliko od prejšnjega razreda v slovenskem razredu ni bilo nobene punce, sami fantje. Povedali so mi celo, da ne pomnijo več, kdaj so v elektrotehniški šoli še imeli dijakinje in da so presenečeni nad mojo odločitvijo. Seveda ni najbolj enostavno biti med samimi fanti, toda navadila sem se na njih, na vsakega od njih posebej, lahko bi rekla, da vem, kako razmišljajo, včasih pa se ulovim, da tudi moje misli gredo v njihovem toku. Popolnoma sem se našla v stroki, ki sem si jo izbrala in občutek zadovoljstva je povzročil, da sem se prepustila šoli in pridobivanju znanja, druženju in spoznavanju novih ljudi. Vedno, ko novi osebi, ki jo srečam na svoji življenjski poti, povem, na katero šolo hodim, se čudijo, toda zdaj mi pri vsem tem ni več nelagodno, daleč od tega, prav ponosna sem na svojo izbiro.



Spomnim se dneva, ko sem bila na pijači s prijateljicami, ki sem jih šele spoznala. Sedele smo v bližnjem lokalu in srkale kavo. Ko je vso rdečilo z ustnic prešlo na kavno skodelico, so dekleta iz svojih torbic potegnile ogledalce in ličila, v tem istem trenutku pa sem sama iz torbe potegnila izvijač, fazoni preizkuševalec in par sponk, ki so mi ostale od prakse in se nasmehnila. Prijateljice so me pogledale, kot da sem padla z Marsa, in rekle, da so podobne reči videle v garažah svojih očetov. So vedele, kaj sem potegnila iz torbe? Verjetno ne. Sem pa vedela jaz in pri tem zavedanju se je na mojem obrazu ponovno narisal nasmeh.

Od novega začetka je minilo kar nekaj časa, v tem času sem se pridno učila, pridobila ogromno znanja, uspešno prišla do zaključnega letnika. Toda kljub znanju in uspehu me časih preveva strah. Bojim se neuspeha, bojim se tega, da predznanje, ki ga imam, ni dovolj za prihajajoči študij, da je toliko tega, kar mi še manjka, in da se bom morala truditi veliko bolj kot ostali. Pa saj sem že navajena! Verjetno bom na fakulteti ponovno ena od redkih žensk na predavanjih - s tem sem se že sprijaznila. Ponovno bom edina ali pa redka in drugačna. Biti drugačna. Ne vem, ali je to, že od samega začetka, bil moj namen ali sem si s časom drugačnost v življenju postavila kot cilj. Mogoče pa je drugačnost maslo „Čarovnice Usode“, katere zvarek in njen dodatek sem spila ob prihodu na svet.



# KLJUČNA KONFERENCA MLADIH



Osem vsebinskih mladinskih mrež, ki so od leta 2009 delovale na področjih mladinskega dela, aktivnega državljanstva, senzibilizacije javnosti za teme mladih, lokalnih mladinskih politik ter struktur, medgeneracijskega sodelovanja, socialnega kapitala mladih, raziskovalne kulture pri mladih in medkulturnega dialoga, je na podlagi triletnega strokovnega in praktičnega dela pripravilo skupno zaključno konferenco. Poimenovali so jo Ključna konferenca mladih. V dveh dneh, 17. in 18. maja, so tako v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavile rezultate in učinek svojega dela ter podale smernice, kako z razvojem mladinskega polja v prihodnje. Slavnostna govornica na konferenci sta bila direktor Urada RS za mladino, mag. Peter Debeljak in poslanec v Evropskem parlamentu, dr. Milan Zver.



Ključni sporočili konference sta bili, da je mladinsko delo velikokrat lahko odgovor na probleme družbe in da vedno bolj postaja tudi most med različnimi sektorji in generacijami. Glede na to so mreže Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pripravile priporočila, kako spodbujati razvoj mladinskega polja v prihodnje. Na podlagi dobrih praks predlagajo formalno ureditev povezovanja formalnega in neformalnega sektorja, pri čemer bi mladinsko polje postalo enakovreden partner javnim vzgojno - izobraževalnim institucijam. Gre za to, da v šolah večkrat zmanjka časa, da bi lahko poglobljeno obravnavale teme, ki so ključnega pomena za zdravo reprodukcijo in razvoj družbe. Posameznik je v učnem procesu zaradi lažjih organizacijskih in izvedbenih pogojev realizacije zahtev kurikulumu potisnjen v vlogo objekta svojega osebnostnega razvoja. Menimo, da je identifikacija z različnimi temami zaradi navedenega razloga šibkejša. V neformalnem mladinskem polju, pa je mladi subjekt svojega razvoja. Notranja motivacija za osvajanje znanja in razvoj kompetenc je tako višja. Večji učinek pri posredovanju za mlade ključnih tem neformalni mladinski sektor doseže tudi z uporabo aktivnih in kreativnih metod ter pristopov, ki so prilagojeni predhodnim izkušnjam mladih, njihovim zahtevam in potrebam.



Organizacije, ki delujejo v neformalnem mladinskem polju, bi torej vzgojno izobraževalni proces lahko kontinuirano dopolnjevale z vsebinami, kot so razvijanje kritičnega mišljenja, timsko delo, aktivno državljanstvo, družbena odgovornost, udeležba v javnem življenju in pridobivanje kompetenc podjetnosti ter praktičnih izkušenj v mladinskih organizacijah na posameznem področju, za katerega se mladi izobražujejo. Iz tega sledi, da bi na ta način mladinsko polje postalo trden most za mlade med različnimi področji družbenega življenja. Spremljivalni dogodek Ključne konference mladih je bila Mladinska tržnica, ki je bila na Kongresnem trgu v Ljubljani. V četrtek, 17. maja, se je skupaj z vsebinskimi mladinskimi mrežami predstavilo 48 mladinskih organizacij in organizacij za mlade.



Obiskal jo je tudi Minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turk. S tržnico so javnosti posredovali dve osrednji sporočili in sicer, da je vključenost v družbo za mlade ključna, kar se izraža v njihovem aktivnem delovanju na področju prostega časa, ustvarjalnosti, zabave, ter da so mladinske organizacije številne in pestre. Tržnica je pokazala, da je mladinsko organiziranje za mlade ključnega pomena. Organizatorji in izvajalci na konferenci so razočarani le nad nezanimanjem medijev za dogajanje v mladinskem polju, ki pa je, kot je razvidno iz prispevka, pestro in ključnega pomena za razvoj različnih mehanizmov za lažji prehod mladih v aktivno udejstvovanje v družbi na vseh področjih.



Karmen Kukovič, koordinatorka projekta MAMD

Uporabljeni viri:

- Memorandum »Izhodišča o prihodnosti mladinskega sektorja v Sloveniji«, vsebinske mladinske mreže 2009-2012, 2012
- Projektna knjiga »Zaključna konferenca ESS mrež, Mladinski svet Slovenije, 2012

## SREČANJE Z DR. ŽIGO TURKOM

Predstavnike mladinskih mrež, med katerimi je tudi mreža projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga (MAMD), je sprejel minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ), dr. Žiga Turk. Ministru so mladi predstavili delo v neformalnem mladinskem sektorju na splošno in rezultate posamezne mreže. Pogovarjali so se tudi o težavah, ki izhajajo iz podhranjenosti sektorja. Sredstev za delovanje mladinskih organizacij in organizacij za mlade razen sredstev Urada za mladino RS na državni ravni praktično ni. To v neformalnem mladinskem sektorju povzroča med drugim visoko valovanje oziroma menjavanje kadra. Do določene mere je to zaželeno v vsaki organizaciji, saj novi ljudje prinesejo s sabo svežino, nove ideje in predstavljajo novo kakovost organizacije. A težava nastane, ko se na kratek rok zamenja večina kadra v organizaciji. Veliko časa preteče preden se novi kader nauči večšin, ki jih je prejšnji že imel. Šele potem se začne odpirati prostor kreativnim pristopom in nadgradnji aktivnosti. To obdobje pa navadno spet ne traja dolgo, ker ponovno zmanjka financ za dolgoročno zagotavljanje delovnih mest. Zaenkrat je mladinski sektor ujet v opisan začarani krog.

Nič kaj drugačna zgodba ni zgodba mladinskih mrež, katerih delo se uradno zaključuje s 31. avgustom 2012. Veliko mladih, ki so v treh letih izvajanja projektov pridobili bogate izkušnje in znanja, si bodo morali poiskati drugo službo, večina izven neformalnega mladinskega sektorja. Zato so si predstavniki ESS mrež zadali cilj, da glede na zelo učinkovito izvajanje aktivnosti in dosežene cilje projektov, ministru Turku predstavijo predlog o prehodnem financiranju aktivnosti mrež v letu 2013 s strani MIZKŠ. Gre namreč za tranzitivno obdobje med evropskimi finančnimi perspektivami, ki trajajo sedem let. Naslednja, Evropa 2020, se začne z letom 2014. Takrat bodo mladinske mreže poskusile prijaviti nadgradnjo projektov in mladim poleg kvalitativnih vsebin ponovno ponuditi zaposlitev vsaj za čas trajanja projektov. Minister je po vsem slišnem mladinskemu delu izrekel pohvalo in obljubil finančno podporo v letu 2013.

Karmen Kukovič, koordinatorka projekta MAMD



Bo projekt MAMD dobil finančno pomoč MIZKŠ v letu 2013?



## SKUPAJ SMO MOČNEJŠI

Mladi ambasadorji in ambasadorke (v nadaljevanju mladi ambasadorji) so se še zadnjič v sklopu izvajanja projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga, ki ga financirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, sešli na plenarnem srečanju. Po uvodnih govorih, častnih ambasadorjev projekta, Tadeja Slapnika in Darka Nikolovskega, je marsikomu ostal rahlo grenak priokus, da je na področju spodbujanja medkulturnega dialoga potrebno narediti še zelo veliko. Medkulturni dialog je kompleksen družbeni proces, ki zahteva kontinuirano pozornost. Enainsedemdeset mladih ambasadorjev, ki so bili izbrani v šolskem letu 2011 in 2012, so mu skozi izvajanje aktivnosti v sklopu svojih mandatov posvečali pozornost na različne načine. To so pokazali zelo raznoliki in slikoviti pristopi k raziskovanju ter predstavitvam drugih kultur predstavnikov mladih ambasadorjev iz petih srednjih šol. Vsa ka izmed teh je poskrbela za pozitivno in navdihujoče presenečenje. Mladi ambasadorki iz Gimnazije Slovenske Konjice, ki sta v svojem mandatu zastopali Irsko, sta zaplesali nekaj korakov irskega tradicionalnega plesa, za sladko mednarodno presenečenje na odmoru za kavo so poskrbeli mladi ambasadorji iz Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje, mladi ambasadorji iz Poslovno - komercialne šole Celje so predstavili obsežen nabor aktivnosti in sodelovanj s tujimi državami, potencial za bodoča častna ambasadorja pa sta pokazala mlada ambasadorja iz Prve gimnazije Maribor in Gimnazije Brežice.

Na srečanju je bil predstavljen tudi kratki dokumentarni film o romski družini z naslovom »Monika«, ki so ga v sklopu projekta MAMD posneli v Društvu zaveznikov mehkega pristanka.

Vsi mladi ambasadorji so prejeli potrdila o aktivnem sodelovanju v projektu. Tisti, ki so opravili vseh pet nalog mandata, so prejeli tudi Nefiks. Gre za malo modro knjižico, ki beleži kompetence in znanje pridobljeno v sklopu neformalnega izobraževanja.

Če se je srečanje začelo v nekoliko bolj pesimističnem tonu glede na aktualno izvajanje medkulturnega dialoga v svetu, so se vsi udeleženci razšli polni novih idej in elana za izvajanje aktivnosti na področju medkulturnega dialoga. Skupaj smo močnejši.

*Karmen Kukovič, Koordinatorica projekta MAMD*





## ROMI - ROMSKA KULTURA - ROMSKA DEDIŠČINA

V poletnem času smo v CID-u Ptuj svoje aktivnosti med drugim usmerili tudi na spoznavanje materialne in kulturne dediščine Romov. Eden izmed ciljev teh aktivnosti je bilo zmanjševanje predsodkov in stereotipov, ki so še vedno pogosti v slovenski družbi, s predstavitvijo življenja Romov in njihove kulture lokalnemu prebivalstvu.



Gostili smo razstavo ELEMENTI MATERIALNE KULTURE ROMOV V JUGOVZHODNI EVROPI, ki je bila v CID-u na ogled med 15. in 28. junijem 2012. Z razstavo smo se želeli osredotočiti na ohranjanje romske materialne kulture, saj Rome večinoma še vedno obravnavajo kot nomade, brez dosežkov, ki bi jih lahko ovrednotili kot kulturno dediščino. Razstava predstavlja del muzejske zbirke Evropskega romskega muzeja zgodovine in kulture iz Murske Sobote. Avtor razstave, Dragoljub Acković iz Srbije, je z razstavo želel poudariti, da so Romi običajen narod kot vsi drugi, da niso berači, tihotapci in kriminalci, pač pa delavci, ki imajo svojo zgodovino. Razstava je preko fotografij predstavljala nekatere elemente materialne kulture Romov v Jugovzhodni Evropi (Romunija, Bolgarija, Turčija, Makedonija, Srbija, Kosovo, Bosna in Hercegovina, Hrvaška in Slovenija). Postavljena je bila na 12 panojih, ki so predstavljali:

- Vozila Romov
- Poklice Romov
- Kovaško obrt
- Napovedovanje prihodnosti iz dlani in kart
- Moško in žensko obleko
- Romske izdelke in orodja iz kovin
- Obrti in poklice Romov
- Romske izdelke iz lesa
- Popotne medvedarje
- Glasbo in ples
- Bivališča Romov
- Elemente materialne kulture Romov v Jugovzhodni Evropi



V naših prostorih smo 27. 6. 2012 pripravili in izvedli še DELAVNICO ROMSKIH PLESOV. Namen delavnice je bil najprej predstaviti teoretični oris bogate romske plesne dediščine in nato praktično preizkusiti nekatere plesne slogove romskih plesov, ki so nastajali med romskim potovanjem od Indije do Španije. Projekt smo pripravili v sodelovanju z Romskim informativnim centrom Romić iz Murske Sobote. Delavnico je vodila Monika Sandreli. Na njej je sodelovalo 9 udeleženk.

Jurij Šarman  
koordinatorski mladinskih programov CID Ptuj

## MLADI AMBASADORJI MEDKULTURNEGA DIALOGA V MKC SLOVENJ GRADEC



Ena izmed značilnosti sodobne družbe je multikulturalnost, kar pomeni, da na istem ozemlju in v istem družbenem okolju, živijo različne kulture, posamezniki različnih narodnosti, etnične ter verske skupine, ki pa niso nujno v stiku, oziroma njihovi položaji v določeni družbi niso enakovredni. V družbah, v katerih veljajo omenjene razlike za slabost in so nezaželene, prihaja do diskriminacije. Namen projekta »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« je, da multikulturalne družbe postanejo medkulturne, kar pomeni, da se med različnimi kulturnimi, etničnimi in drugimi skupinami, ki živijo skupaj, vzpostavijo odnosi odprte interakcije, izmenjave in vsestranskega priznavanja, spoštovanja vrednot in življenjskih slogov.

V Sloveniji je k projektu »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« pristopilo 23 konzorcijskih partnerjev, med njimi tudi Mladinski kulturni center Slovenj Gradec.

Konzorcijski partnerji velik poudarek namenjamo prostovoljnimi aktivnostim in povečani mobilnosti mladih, kot načina spoznavanja raznolikosti kultur in večjezičnosti, z aktivnim vključevanjem mladih, v sklopu katerih si mladi pridobivajo dragocene osebnostne izkušnje in predstavo o tujih kulturah, jih na podlagi tega lažje razumejo in zaradi tega bolje promovirajo in udeležajo medkulturni dialog v družbi.

Prav tako spodbujamo, razvijamo in priznavamo medkulturne zmožnosti mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev z omogočanjem mobilnosti ter priložnosti za izobraževanje in usposabljanje.

S skupnimi močmi in vzajemnim sodelovanjem si vsi partnerji v projektu »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« prizadevamo k uresničitvi skupnega cilja, da iz večkulturnih družb preidemo na medkulturne družbe, ki bodo zaživele v sožitju, solidarnosti in v mirnem razumevanju drug drugega.

V okviru tega projekta so v poletnih mesecih v Mladinskem kulturnem centru potekale različne aktivnosti, med katerimi velja izpostaviti MKC-jev (med)kulturni dan in Dan romske kulture.



MKC-jev (med)kulturni dan:



V petek, 8. junija, je v Mladinskem kulturnem centru Slovenj Gradec potekal MKC-jev (med) kulturni dan, v okviru katerega smo v dopoldanskem času za naše najmlajše obiskovalce pripravili kreativno delavnico "Izdelovanje afriških mask" pod vodstvom Špele Škodnik. Delavnica Medkulturnega dialoga pod vodstvom Moire Kobše je potekala med 13. in 15. uro, pritegnila pa je večinoma srednješolsko populacijo. V popoldanskem času smo obiskovalcem ponudili možnost spoznavanja afriških ritmov v okviru delavnice učenja igranja na afriške bobne, tisti s smislom za likovno ustvarjanje, pa so se lahko udeležili delavnice ustvarjanja grafitov. Za prijeten zaključek celodnevne dogajanja sta svojima glasbenima nastopoma poskrbeli skupini Riki & Boogie band in Entheogen. V četrtek, 12. julija smo pripravili **Dan romske kulture** v okviru katerega so nastopili člani Romskega informativnega centra Radio Romić iz Murske Sobote. Predstavili so romsko poezijo in izvedli delavnico romskega plesa, v okviru katere so se obiskovalci spoznali z osnovami plesnih korakov in gibov.



Matej Nabernik

## KAKO PREŽIVETI V TRBOVLJAH

Tu živim že več kot eno leto. Portugalka, tujka v mestu rjavega premoga. V tem času sem se že kar navadila, da ljudje govorijo o Trbovljah kot o mestu, kjer si ne bi želeli živeti ali ga sploh obiskati. »Kva? V Trbovlju živim? Boga reva.« »Veste kaj?« jim pravim, »Trbovlje je odlično mesto za življenje.« Pa veste zakaj?

Spoznajte »Trboule« ter njegove ljudi skozi pričujoči hitri vodič. Namenjen je vsem, ki se prvič znajdejo v tem delu »Bermudskega trikotnika« Slovenije, kot ga rada prijazno poimenujem:

1. Kot prvo, ne sodite mesta po njegovem v siv beton zakamufiranem vhodu, ki na prvi pogled daje občutek pozabljenega industrijskega mesta. Bodite radovedni in si upajte vstopiti v mesto. Trbovlje so mnogo več, kot le industrijska preteklost in pravzaprav se skoraj vsi strinjajo, da se urbano mesto začne šele od rondoja naprej.
2. Center? Kje je pravzaprav center Trbovelj? Ne pričakujte, da ga označuje cerkev, kot je to običajno, npr. na Portugalskem. Center je lahko tržnica v sredo in soboto zjutraj, center sta lahko kulturni zavod Delavski dom in mladinski center MCT ob petkih in sobotah, center sta

»Megas« ter »Oskar« kasneje zvečer. Kot opažam, je center tam, kjer se trenutno nahaja največ ljudi, kar se nenehno spreminja glede na dan ali noč v tednu.

3. Čeprav so Trbovlje precej majhne, sem ugotovila, da 5 metrov razdalje v resnici ustreza kakšnemu kilometru. Tako ne pričakujte, da boste videli veliko ljudi, ki bi hodili okoli. Zelo trboveljsko je namreč, da se morajo povsod voziti z avtomobilom in parkirati točno pred prostorom, kamor so namenjeni. Povprečna hitrost vožnje podnevi je okoli 30 kilometrov na uro.

4. Bodite pozorni na neznance, ki se vam nenadoma približajo na ulici, kot da ste vesoljček iz drugega planeta ali eksotična tropska ptička, ki jo vsak hoče pozdraviti in izvedeti: od kod si, kaj tu počneš in ali si poročena (bolj ali manj v tem vrstnem redu). Če ne govoriš slovensko, poskusi pri starejših ljudeh po nemško, pri mlajših pa angleško. Če vse drugo odpove, pa mahanje z rokami ponavadi zaleže.

5. Uradna hrana v Trbovljah je kruh. Tu očitno nihče ne more živeti brez njega. V tem mestu ne boste nikoli stradali, saj je na vsakem vogalu vsaj ena pekarna z naj-

različnejšimi vrstami kruha. Še vedno me preseneča, da ljudje vstanejo vsako jutro zelo zgodaj, da lahko kupijo ogromne količine kruha. Ugibam, če ga res pojedjo v enem dnevu.

6. Med vikendom se poskusite vzpeti na enega izmed čudovitih hribov, ki obkrožajo mesto. Prvi teden mojega bivanja tu, aprila 2011, sem se »po nesreči« peš povzpela na Kum. Po štirih urah hoje v klanec sem se odločila za štopanje domov. Prevoz mi je ponudila skupina moških. Ko sem vstopila v avto, pa sem ugotovila, da so precej pijani (bilo je še zgodaj popoldne). To je tukaj očitno kar pogost pojav.

Pri hribovazenju boste tudi opazili, da se ljudje vedno prijazno in dobre volje pozdravljajo, zato s seboj na pot vsekakor vzemite nekaj dodatnih nasmehov.

7. Eden najlažjih načinov za spoznavanje trboveljskih domorodcev je pitje kave, ki je takoj za Laškimi nacionalna pijača. Pijejo jo preko celega dneva in če nekje sedi nekaj časa, se boš z ljudmi okoli sebe hitro zapletel v pogovor.

8. Če zvečer med tednom ne veš, kam se dati, obstaja

nekaj lokalov, ki so odprti do devetih ali enajstih večer. Povsem normalno je, da boš tam srečal vedno iste ljudi; pogosto bodo sedeli celo vedno na istem stolu. Vsak dan in vsako noč.

9. Dobro si je zapomniti, da se vsi, kot se le morejo, ogibajo telesnega kontakta. Izjeme so rojstni dnevi, zabave ob slovesu ali ponovnem snidenju, to pa je že bolj ali manj vse. Drugače pa je enostaven »dan« ali »zdravo« čisto dovolj. Dokler nikomur nisi bližje od enega metra, si varen.

10. Prijateljstva se v Trbovljah začnejo počasi, a ko te ljudje spoznajo in zaupajo, ti popolnoma odprejo svoje srce (tudi če se šele učiš govoriti njihovega jezika). Za tujko, ki živi v tem mestu, je to zares čudovit občutek: do sedaj so me skrbno sprejeli in cenili vsi, ki sem jih srečala ter z njimi preživljala prijeten čas.

Res, Trbovlje so čudovito mesto za življenje.

Soočiti se z 2012 v Trbovljah? Ni panike!

Portugalka iz Porta, trenutno zasidrana v Trbovljah.

Inês da Gama



# REZULTATI RAZISKAVE - MEDKULTURNI DIALOG IN RAZUMEVANJE DRUGIH KULTUR



## REZULTATI RAZISKAVE - MEDKULTURNI DIALOG IN RAZUMEVANJE DRUGIH KULTUR

V projektu Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga je bila kot ena izmed osrednjih aktivnosti izvedena raziskava Medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur pri ciljni populaciji mladih. Anketiranih je bilo 639 mladih iz Celotne Slovenije. Anketo je rešilo 260 moških in 362 žensk. Kar predstavlja 41,8 % moških in 58,2 % žensk. Med 15 in 19 let je obkrožilo 580 anketirancev, kar predstavlja 90,9% anketiranih. Starost med 20 in 24 let je obkrožilo 58 anketirancev, kar predstavlja le 9,1 % anketiranih. Na tej podlagi lahko rezultate raziskave zaključujemo za starostno skupino med 15 in 19 let. 212 anketirancev prihaja z mesta, kar predstavlja 33,3 %, 142 anketirancev prihaja iz predmestja, kar predstavlja 22,3 % in 283 anketirancev prihaja iz podeželja, kar predstavlja 44,4 %. Rezultate raziskave prikazujemo po strukturi anketnih vprašanj. V prvem delu smo ugotavljali poznavanje pomena medkulturnega dialoga in razumevanja drugih kultur, v drugem delu prikazujemo statistične podatke, ki se nanašajo na osebno povezanost anketiranih z posameznimi elementi medkulturnega dialoga, v tretjem delu pa prikazujemo še nekatere kvalitativne povzetke.

### 1 DEL: POZNAVANJE POMENA MEDKULTURNEGA DIALOGA IN RAZUMEVANJA DRUGIH KULTUR

#### 1. Kaj za vas pomeni „medkulturni dialog“?

Za 29,4 % anketirancev pomeni medkulturni dialog komunikacija z različnimi kulturami, za 4,7 % anketirancev mednarodna mobilnost, za 16,6 % anketirancev sobivanje in kulturna različnost, za 11,8 % soočanje z jezikovno različnostjo. 12,8 % anketirancev meni, da je medkulturni dialog toleranca in enake pravice, 11,2 % izmenjava idej in informacij, 6,2 % meni, da je medkulturni dialog politični dialog med državami, 4,3 % varovanje tradicije, 2,9 % imigracije in manjšine, ter manj kot pol odstotka se je opredelilo za drugo (3 anketiranci).

#### 2. Katere izmed naštetih elementov krepi navzočnost različnih kultur v Vašem okolju?

Med anketiranci se je 23,3 % opredelilo, da uporaba različnih jezikov krepi navzočnost različnih kultur v okolju, 27,4 % jih meni, da poznavanje običajev, spolov in navad krepi navzočnost različnih kultur v okolju, 14 % jih meni, da je zaradi prenosa znanja in informacij, 12,2 % zaradi bogatenja kulturnega okolja. 22,8 % jih meni, da strpnost in razumevanje krepi navzočnost različnih kultur v okolju. 0,2 % anketirancev je navedlo drugo možnost.

#### 3. Ali menite, da v okviru formalnega izobraževanja, šole v svojem programu namenijo dovolj vsebin o medkulturnem dialogu?

	Frekvenca	Odstotki
1 Da	173	27,1
2 Ne	296	46,3
3 Ne vem	170	26,6
Skupaj	639	100,0

173 anketirancev meni, da v okviru formalnega izobraževanja šole v svojem programu namenijo dovolj vsebin o medkulturnem dialogu, 296 anketirancev jih meni, da šole ne namenijo dovolj vsebin o medkulturnem dialogu v svojem programu. 170 anketirancev se je opredelilo za odgovor »ne vem«.

#### 4. Med katerimi skupinami poteka medkulturni dialog?

7,5 % anketirancev meni, da poteka medkulturni dialog med različno spolno usmerjenimi, 15,7 % meni, da poteka med različnimi starostnimi generacijami, 25,4 % meni, da poteka dialog med različnimi pripadniki verstev, 13,2 % anketirancev je obkrožilo, da poteka medkulturni dialog med različnimi socialnimi skupinami, 28,1 % jih meni, da poteka med različnimi državljani, 9,1 % med različno mislečimi. Za drugo se je opredelil 1 % anketirancev.

#### 5. Ali se strinjate z navedeno opredelitvijo: „medkulturni dialog je pogovor med dvema oseba iz različnih držav?“

Anketiranci so se v 59,5 % strinjali s trditvijo, da je medkulturni dialog pogovor med dvema oseba iz različnih držav, in 40,5 % anketirancev se ne strinja s trditvijo da je medkulturni dialog pogovor med dvema oseba iz različnih držav.

	Frekvenca	Odstotki
1 Da	381	59,5
2 Ne	259	40,5
Skupaj	640	100,0

#### 6. Ali lahko medkulturni dialog izboljša položaj zastavljenih družbenih skupin, manjšin in drugih skupin?

V okviru vprašalnika je bila podana trditev, ali lahko medkulturni dialog izboljša položaj zastavljenih družbenih skupin, manjšin in drugih skupin? 28,9 % anketirancev je na trditev odgovorilo da, 35,8 % je odgovorilo, da se delno strinjajo s trditvijo, 10,5 % je odgovorilo z ne in 24,8 % je odgovorilo z ne vem.

## 2 DEL: POVEZANOST ANKETIRANIH S POSAMEZNI MI ELEMENTI MEDKULTURNEGA DIALOGA



#### 1. Ali ste bili aktivno udeleženi v projektih umetniškega značaja?

	Frekvenca	Odstotki
1 Ne	338	53,2
2 Da, 1x	155	24,4
3 Večkrat	142	22,4
Skupaj	635	100,0

#### 2. Ali ste že bili udeleženi v projektu oz. Aktivnostih, kjer ste obravnavali tematiko medkulturnega dialoga?

	Frekvenca	Odstotki
1 Ne	312	49,1
2 Da, 1x	200	31,4
3 Večkrat	124	19,5
Skupaj	636	100,0

#### 3. Koliko različnimi posamezniki drugačne verske, etnične, narodnostne ali druge pripadnosti ste v zadnjih 10 dneh imeli stik?

	Frekvenca	Odstotki
1 0	124	19,5
2 1	123	19,3
3 2	118	18,6
4 3 ali več	161	25,3
5 7 ali več	110	17,3
Skupaj	636	100,0





**4. S koliko različnimi posamezniki iz drugih držav ste v zadnjem mesecu dni komunicirali s pomočjo spleta?**

	Frekvenca	Odstotki
1 0	224	35,2
2 1 ali več	256	40,3
3 5 ali več	88	13,8
4 10 ali več	68	10,7
Skupaj	636	100,0

**5. Menite, da sodelovanje s pripadniki drugih kulturnih skupin pozitivno vpliva na vaš osebni razvoj?**

	Frekvenca	Odstotki
1 Zelo se strinjam	197	31,0
2 Se strinjam	326	51,3
3 Se ne strinjam	48	7,5
4 Zelo se ne strinjam	12	1,9
5 Nimam kontakta s pripadniki drugih kulturnih skupin	53	8,3
Skupaj	636	100,0

**6. Ste že bili v okoliščinah (kot opazovalec ali udeleženec), kjer je prišlo do diskriminacije med mladimi zaradi različne (verske, spolne, druge) pripadnosti?**

	Frekvenca	Odstotki
1 Ne	195	30,8
2 Da, 1x	155	24,4
3 Več kot 1x	284	44,8
Skupaj	634	100,0

**7. Ste v okviru vašega folmanega (šolskega) izobraževanja sodelovali v aktivnostih oziroma projektih, kjer ste neposredno sodelovali z osebo drugačne verske, narodnostne, spolne ali druge pripadnosti?**

	Frekvenca	Odstotki
1 Da	330	52,0
2 Ne	305	48,0
Skupaj	635	100,0

**8. Ali imate prijatelje, ki niso iste narodnosti kot vi?**

	Frekvenca	Odstotki
1 Da	528	83,1
2 Ne	107	16,9
Skupaj	635	100,0

**9. Ali je za vas moteče, če osebe drugih narodnosti ter drugih kulturnih skupin navzven kažejo svojo raznolikost (običaj, oblačila...)?**

	Frekvenca	Odstotki
1 Da	116	18,4
2 Ne	515	81,6
Skupaj	631	100,0

V okviru analize smo ugotavljali tudi povezanost spremenljivk in prišli do naslednjih rezultatov glede na spol in krajevno skupnost.

Moški v večji meri dojemajo medkulturni dialog kot komunikacija med različnimi kulturami, sobivanjem in kulturno raznolikostjo in soočanje z jezikovno raznolikostjo, ženske pa medkulturni dialog bolj povezujejo z komunikacijo z različnimi kulturami, sobivanjem in kulturno raznolikostjo in toleranco in enakimi pravicami. Moški anketiranci so se v večji meri pri obkroževanju elementov, ki krepijo navzočnost različnih kultur v njihovem okolju, odločali za elemente kot so: poznavanje običajev, simbolov in navad ter uporaba različnih jezikov. Ženske so se v večji meri odločale za elemente kot so poznavanje običajev, simbolov in navad ter strpnost in razumevanje. Tako moški kot ženske v večini menijo, da v okviru formalnega izobraževanja, šole v svojem programu ne namenijo dovolj vsebin v medkulturnem dialogu. Tako moški kot ženske v večini menijo, da medkulturni dialog poteka med različnimi državljani. Moški so se v večji večini strinjali z navedeno trditvijo, da je medkulturni dialog pogovor med dvema osebam iz različnih držav, kot ženske. Moški pa so se v večji večini bolj strinjali z opredelitvijo, da je kultura rastlina, ki se goji, predeluje za hrano in (industrijsko) predelavo. Tako moški kot ženske so se večinoma delno strinjali s trditvijo, da medkulturni položaj izboljša položaj zastavljenih družbenih skupin, manjšin in drugih skupin. Večinoma se tako moški kot ženske anketirance niso nikoli vključevali v projekte umetniškega značaja, se pa glede na spol več žensk vključuje v umetniške projekte kot moški. Isti podatki veljajo glede na vključenost anketirancev v projekte, kjer so obravnavali tematiko medkulturnega dialoga. Analiza kaže, da imajo vsi anketiranci v veliki večini stike z različnimi posamezniki drugačne verske, etnične, narodnostne ali druge pripadnosti v zadnjih 10 dneh od dneva anketiranja. Podatki kažejo, da so ženske imele večinoma več kot 3 ali več stikov, moški pa so se opredelili bolj v 1 stik oziroma 2. S posamezniki iz drugih držav s pomočjo spleta komunicira več žensk kot moških (imeli so 1 ali več stikov preko spleta v zadnjem mesecu). Tako moški kot ženske se v večini strinjajo, da sodelovanje s pripadniki drugih kulturnih skupin pozitivno vpliva na njihov osebni razvoj. Tako moški in ženske so v večini navedli, da so se že znašli v okoliščinah (kot opazovalec ali udeleženec), kjer je prišlo do diskriminacije med mladimi zaradi različne (verske, spolne, druge) pripadnosti. Analiza je pokazala, da moški v večini ne sodelujejo v aktivnostih oziroma projektih, kjer bi neposredno sodelovali z osebo drugačne verske, narodnostne, spolne ali druge pripadnosti. Ženske pa so trdile, da so v tovrstnih projektih, oziroma aktivnostih že sodelovale.

Tako moški kot ženske imajo večinoma prijatelje, ki niso iste narodnosti kot oni isto velja tudi, da tako moške kot ženske večini ne moti, da osebe drugih narodnosti ali kulturnih skupin navzven kažejo svojo raznolikost.

Za anketirance, ki prihajajo iz mesta, pomeni medkulturni dialog za večino komunikacija z različnimi kulturami, za tiste iz predmestja v večini pomeni sobivanje in kulturna različnost ter za tiste iz podeželja v večini pomeni medkulturni dialog komunikacija z različnimi kulturami. Za anketirance iz mesta so v večini navajali, da poznavanje običajev, spolov in navad krepí navzočnost različnih kultur v okolju, za tiste, ki prihajajo iz predmestja, so se največkrat opredelili, da poznavanje različnih jezikov krepí navzočnost različnih kultur v okolju in tisti, ki prihajajo iz podeželja, so se v menili, da poznavanje običajev, spolov in navad krepí navzočnost različnih kultur v okolju. Anketiranci iz mesta in anketiranci iz predmestja so v večini menili, da v okviru formalnega izobraževanja, šole ne namenijo dovolj vsebin o medkulturnem dialogu. Anketiranci iz podeželja pa so največ menili, da v okviru formalnega izobraževanja, šole namenijo s svojem programu dovolj vsebin o medkulturnem dialogu. Anketiranci iz mesta so največkrat menili, da poteka medkulturni dialog med različnimi državljani, anketiranci iz podeželja so največkrat menili, da medkulturni dialog poteka med pripadniki različnimi pripadniki verstev. Anketiranci iz podeželja in predmestja so se v večini strinjali z izjavo, da je medkulturni dialog pogovor med dvema osebam iz različnih držav. V nasprotju z anketiranci iz mesta, ki se večinoma s to izjavo niso strinjali. Vsi anketiranci, ne glede na to, ali prihajajo iz mesta, predmestja ali podeželja so se po večini delno strinjali s trditvijo, da medkulturni dialog lahko izboljša položaj zastavljenih družbenih skupin, manjšin in drugih skupin. Anketiranci iz podeželja največkrat niso bili vključeni v projekte umetniškega značaja ali v projekte oziroma aktivnosti, kjer bi obravnavali tematiko medkulturnega dialoga, medtem ko so anketiranci iz mesta in predmestja večinoma bili vključeni v tovrstne projekte in sodelovali v projektih, kjer je bila obravnavana tematika medkulturnega dialoga. Anketiranci iz mesta, predmestja in podeželja so vsi v večini imeli stike s posamezniki drugačne verske, etnične, narodnostne in druge pripadnosti v zadnjih 10 dneh od dneva anketiranja. Vendar pa jih večina vseh treh kategorij ni komuniciralo s pomočjo spleta z različnimi posamezniki iz drugih držav. Anketiranci iz predmestja so v večji meri odgovorili, da še nikoli niso bili v okoliščinah, kjer je prišlo do diskriminacije med mladimi zaradi različne (verske, spolne, druge) pripadnosti, medtem ko so anketiranci iz mesta in podeželja v večji meri odgovorili, da so že bili priča tovrstni diskriminaciji in sicer več kot samo enkrat. Anketiranci iz podeželja so v večini menili, da v okviru formalnega šolskega izobraževanja niso sodelovali v aktivnostih oziroma projektih, kjer bi neposredno sodelovali z osebo drugačne verske, narodnostne, spolne ali druge pripadnosti. V nasprotju z anketiranci iz mesta, ki so v večji meri odgovarjali, da so v tovrstnih projektih oziroma aktivnostih že sodelovali.



### 3 DEL: KVALITATIVNI POVZETKI ANALIZE

ANKETIRANI SO ZAPISALI NASLEDNJE STEREOTIPE NAM BLIŽNJIH IN NAJBOLJ PREPOZNAVNIH NARODNOSTI.



NARODNOST	POZITIVNI	NEGATIVNI
SLOVENC	VESELI, MARLJIVI, DELAVNI, ZADRŽANI	ZAVISTNI, TAJKUNI, ZAPRTI VASE
HRVATI	SAMOZAVESTNI, DOMOLJUBNI	ZAHRBTNI, NEPOŠTENI, Z NJIMI NI DOBRO IMETI OPRAVKA
BOŠNJAKI	UŽIVAČI, PREPROSTI, VESELJAKI	KRIMINALCI, LENI, VEČINOMA MANJ IZOBRAŽENI, TRDE GLAVE
NEMCI	STROGO VZGOJENI, POŠTENI, PAMETNI, ORGANIZIRANI, MOGOČNI	ARIJCI*
FRANCOZI	UMETNIŠKI, SPOSOBNI, DOBRO OBLEČENI	VASE ZAGLEDANI, PREVEČ GEJ, HOMIČI, SMRDIJO
KITAJCI	DELAVNI, LJUBEZNI, IZDAJDLJIVI	/
SRBI	ZABAVLJAČI, GOSTOLJUBNI,	AGRESIVNI, POLNI SAMEGA SEBE, KRIMINALCI, MAFIJA
AMERIČANI	SAMOZAVESTNI	TERORISTI, SAMOVŠEČNI, NERAZGLEDANI, DEBELI, SEBIČNEŽI, SOFTIČI

Izmed vseh anketirancev, ki so zapisali stereotipe (402), jih je 64% zapisalo izključno stereotipe, ki jih lahko označimo za negativne.

#### MNENJE O POROKI MED POSAMEZNIKI RAZLIČNIH NARODNOSTI (REPREZENTATIVNI ODGOVORI)



Če je ljubezen taprava, je vse možno.
Me ne moti, je pa po moje težko.
Naj se poročajo, če jim paše.
Ljubezen res nima meje.
To se mi po moje ne zdi prav, saj bi se morali poročati iz istih narodnosti ali pa biti zelo prepričan, da sta za skupaj.
Nimam nič proti, ljubezen prenese vse, je pa res, da lahko mogoče v vsakdanjem življenju prinese kakšno težavico.
Odločitev posameznika.
Poročamo se lahko s komerkoli se želimo saj je to naša osnovna pravica.
Zakaj bi bila narodnost ovira. To je neumno.
Poročajo se naj, če se imajo radi, drugače ne.

Izmed vseh anketirancev, ki so odgovorili na vprašanje (386), jih je kar 92% izrazilo podporo oziroma strinjanje porokam med posamezniki različnih skupnosti, pri čemer so temeljne fraze podpore: ljubezen, pravica, avtonomnost odločitve.

### POZITIVNA IZKUŠNJA S PRIPRADNIKI DRUGIH KULTURNIH SKUPIN



Jih ni.
Jaz sem se vedno imel dobro z vsemi.
Imam prijateljico romkinjo, pa super se razumeva no.
Pa itak, moja frendica iz Nemčije me je naučila govorit nemšk pa vsak dan sma na fejsbuku.
Predolga zgodba, a je fajna.
Glej, če se želijo vključiti in imeti pozitivno izkušnjo naj se naučijo naš jezik.
Imam tri prijatelje iz tujine in se imamo res kul.
Pa to mi je najbolj fajna pri moji frendici, da se drugače oblači in ima druge običaje.
Ej, pa moja bejba je pravoslavka, dvakrat božič, dvakrat nov let, dvakrat čevapčiči, ma kaj češ boljšega.
Ma res se imamo fajna v razredu, pa s Fajedom sma glavna carja, pa komaj kaj slovensko govori.

72% anketirancev (441), ki je odgovorilo na vprašanje je imelo vsaj eno pozitivno izkušnjo s pripadnikom drugih kulturnih skupin.

### NEGATIVNA IZKUŠNJA S PRIPADNIKI DRUGIH KULTURNIH SKUPIN



Še preveč ji je.
Sem doživel ja, ampak to ni imelo nobene veze z drugo kulturo, tisti, ki je agresiven je pač agresiven, to ma bol veze z vzgojo.
Ne, ni bilo nobene takšne izkušnje.
Ja, nasilje.
Ma, na Hrvaškem sem imela zelo neprijetno izkušnjo z domačini.
Ma v glavnem se norčujejo iz mene.
Pa po gobc sem dobu od Izmirja.
Preveč, ni dovolj prostora.
Mah, stepli smo se, ko smo nekaj pametovali prek fejsbuka.
Saj pogledjte na fejsbuk kak se zmirljajo, torej, imam negativno izkušnjo kolk hočete.

61% anketirancev, ki je odgovorilo na vprašanje (405) je imelo ali videlo negativno izkušnjo s pripadnikom drugih kulturnih skupin. Izrazito prevladujoča negativna izkušnja je nasilje.



# Mladinska izmenjava Shake up Ideas, Sardinija

Mladi iz Slovenije, Italije in Španije so se družili na mladinski izmenjavi na Sardiniji. Izmenjali so si znanja, izkušnje, predstavili svoje države s kulinaricnimi značilnostmi, seveda pa ni manjkalo tudi morja in zabave.



## METODOLOGIJA DELAVNIC - MLADI AMBASADORJI MEDKULTURNEGA DIALOGA

Eden izmed štirih vsebinskih stebrov projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga je bil pridobivanje mladih ambasadorjev in ambasadorok medkulturnega dialoga (v nadaljevanju mladi ambasadorji). Gre za neposredno aktiviranje mladih za promocijo vrednot medkulturnega dialoga. Za izbor mladih ambasadorjev je bil pripravljen pedagoški model triurnih delavnic Urice medkulturnega dialoga (predstavili ga bomo v nadaljevanju), ki se je izvajal na srednjih šolah, ki so bile partnerke projekta MAMD. Na podlagi projekta MAMD je bilo v načrtu vsako šolsko leto izbrati 55 mladih ambasadorjev, ki so eno šolsko leto zastopali 46 držav članic Sveta Evrope (Slovenija je bila izvzeta) in 9 mediteranskih držav:

Belgija, Danska, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Združeno kraljestvo, Grčija, Turčija, Islandija, Nemčija, Avstrija, Ciper, Švica, Malta, Portugalska, Španija, Liechtenstein, San Marino, Finska, Madžarska, Poljska, Bolgarija,

Estonija, Litva, Češka republika, Slovaška, Romunija, Andora, Latvija, Albanija, Moldavija, Ukrajina, Madžarska, Rusija, Hrvaška, Gruzija, Armenija, Azerbajdžan, Bosna in Hercegovina, Srbija, Monako, Črna Gora, Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Palestinska uprava, Sirija in Tunizija.

Zastopanje izbrane države je obsegalo aktivno raziskovanje njenih značilnosti in kulture, ustvarjanje pregleda nad izvajanjem medkulturnega dialoga v izbrani državi in aktivno informiranje ter promocija kulture oziroma informacij o izbrani državi med svojimi sovrstniki.

Faze vsebinskega stebra pridobivanja mladih ambasadorjev medkulturnega dialoga so bile naslednje:

### Faza - Izvajanje delavnic Urice medkulturnega dialoga

Izvedba treh ur delavnic Urice medkulturnega dialoga na srednjih šolah. Izvedba delavnic je bila v

celoti v domeni mladinskih delavcev. V sklopu projekta MAMD so bile delavnice izvajane v drugih in tretjih letnikih srednjih šol, da izvajanje nalog mandata mladega ambasadorja ni predstavljalo prevelikih dodatnih obremenitev dijakov. Na delavnicah profesorji niso bili prisotni.

### Faza - Izbor mladih ambasadorjev

Po izvedbi delavnic Urice medkulturnega dialoga je nastopila faza izbora mladih ambasadorjev. Izbor je v sklopu projekta MAMD v celoti koordiniral eden izmed profesorjev na šoli, ki je bil tekom mandata mentor mladih ambasadorjev.

### Faza - Aktivno opravljanje funkcije mladega ambasadorja

Mladi ambasadorji so v času trajanja mandata izvajali svoje naloge (opredeljene so v nadaljevanju), se povezovali s posamezniki in institucijami iz države, ki so jo zastopali in širili vrednote učinkovitega medkulturnega dialoga med vrstniki ter v širšem

lokalnem prostoru.

Koordinator na šoli je skrbel, da so lahko mladi ambasadorji kvalitetno izvajali naloge, s tem da so jim nudili strokovno pomoč, oporo in jih motivirali na občasnih delovnih sestankih.

### Faza - Evalvacija

Ob koncu mandata mladih ambasadorjev se je izvedlo predstavitevno - evalvacijsko srečanje, na katero so bili povabljeni vsi, ki so bili tako ali drugače vključeni v izvajanje mandata. Mladi ambasadorji so na srečanju na kratko predstavili svoje delo in izvedli evalvacijo aktivnosti ter rezultatov. Evalvacija je bila izvedena tudi s koordinatorji na šoli in mladinskimi delavci. Predlogi za izboljšavo so bili upoštevani v vsakem naslednjem izvajanju mandata mladih ambasadorjev.

## KOLOFON

Naziv časopisa: Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga  
Izdajatelj: Mreža za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur  
Zbrali in uredili: Tadej Lebič, Špela Božinovič, Karmen Kukovič, Sonja Majcen  
Za izdajatelja: Primož Brvar, Celjski mladinski center  
Člani konzorcija Mreža za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur  
Poslovodeči konzorzijski partner: Mladinski center Dravinjske doline (www.mccd.si).

Konzorzijski partnerji (po abecednem vrstnem redu): AVANTIS zavod za mednarodne aktivnosti in sodelovanje (www.avantis.si); Celjski mladinski center, javni zavod za mladinsko kulturo, izobraževanje, informiranje in šport (www.mc-celje.si); Center interesnih dejavnosti Ptuj (www.cid.si); Center za mlade Ruše - CEZAM (www.cezam.org); Društvo zaveznikov mehkega pristanka (www.drustvo-dzmp.si); Evropski kulturni in tehnološki center Maribor (www.ektc.si); Gimnazija Brežice (www.gimnazija-brežice.si); Javni zavod mladinski center Litija (www.mc-litija.si); Javni zavod mladinski center Velenje, kultura in izobraževanje (www.kunigunda.org); Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec/MKC Slovenj Gradec (www.nucam.info); Mladinski center BIT (www.mc-bit.si); Mladi forum socialnih demokratov (www.mladiforum.org); Mladinski center Brežice (www.mc-brežice.si); Mladinski center Trbovlje (www.mct.si); Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota (www.mikk.si); Mladinski kulturni center Maribor (www.mkc.si); Poslovno-komercialna šola Celje (www.pksola.com); Prva gimnazija Maribor (www.prva-gimnazija.org); Solski center Slovenske Konjice - Zreče (www.sc-konjice-zrece.si); Solski center Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola (www.sc-sg.net/ekonomska); Solski center Velenje (www.scv.si); Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje (www.s-sstg.ce.edus.si).  
Število mladih, ki bodo vključeni v projekt: 2850  
Število neformalno usposobljenih mladih ambasadorjev medkulturnega dialoga: 1750  
Število strokovnih delavcev, ki bodo vključeni v projekt: 74  
Število zunanjih partnerjev: 37

Št. 6, leto 2012

REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,  
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT



Mladi  
Ambasadorji  
Medkulturnega  
Dialoga



Naložba v vašo prihodnost  
OPERACIJA DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA  
Evropski socialni sklad

### Pravna nota:

Vsebine, ki so pred vami, so pripravile organizacije, članice Mreže za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur (v nadaljevanju članice) posebej za objavo časopisa Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga (v nadaljevanju časopis). Članice bodo pri urejanju časopisa skušale zagotavljati sprotne in točne podatke, vsebovane v časopisu. Članice si pridržujejo pravico, da kadarkoli spremenijo vsebino svojega časopisa, na kakršenkoli način, ne glede na razlog in brez predhodnega opozorila. Niti članice niti katera koli druga pravna ali fizična oseba, ki je sodelovala pri nastanku in izdelavi časopisa, ne odgovarja za morebitno škodo, ki bi izhajala iz dostopa časopisa in uporabe ali nezmožnosti uporabe informacij časopisa ali za kakršnekoli napake ali pomanjkljivosti v njihovi vsebini. Objavljene vsebine nimajo značaja uradnega dokumenta, razen kadar je to posebej navedeno. Varstvo podatkov članice zavezuje, da bodo spoštovale zasebnost uporabnikov in njihovih podatkov ne bodo posredovale tretjim osebam brez privolitve uporabnikov. Članice se zavezujejo k maksimalni skrbi za zasebnost vseh podatkov. Osebnostne podatke uporabnikov bodo članice varovale v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Oblikovanje in tisk: Medialdea  
Naklada: 5000 izvodov  
ISSN: ISSN 1855-8062

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja»; prednostne usmeritve: »Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja.«